

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»

Факультет природничих наук

Кафедра ___ географії та природознавства _____

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична географія Українських Карпат

Освітня програма _ **Середня освіта (Географія)**

Спеціальність ___ **014 Середня освіта**

Галузь знань _____ **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №5 від “23” січня 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	Ошибка! Закладка не определена.
2. Опис дисципліни	Ошибка! Закладка не определена.
3. Структура курсу (зразок)	4
4. Система оцінювання курсу (зразок)	5
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)	5
6. Ресурсне забезпечення	6
7. Контактна інформація	7
8. Політика навчальної дисципліни	7

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Фізична географія Українських Карпат
Освітня програма	Середня освіта (Географія)
Спеціалізація (за наявності)	014.07 Середня освіта (Географія)
Спеціальність	014 Середня освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	(бакалавр)
Статус дисципліни	(вибіркова)
Курс / семестр	Четвертий/восьмий
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – XII год. Семінарські заняття – XVIII год. Самостійна робота – LX год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/teacher/course/view/2796

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу
<p>Курс покликаний допомогти студентам глибше пізнати фізико-географічні особливості природного регіону у якому знаходиться університет, а також здебільшого будуть працевлаштовані випускники. Він закладає базу для компетентного використання знань для використання краєзнавчого підходу, викладання факультативних краєзнавчих курсів.</p> <p>Значна увага у курсі приділяється фізико-географічним особливостям гірської системи, її регіоналізації, сучасним природним процесам у геосистемах, а також наслідкам взаємодії людини і природи, природозаповідним об'єктам.</p>
Компетентності
<p>ІК. Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та методики навчання географії, характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу у загальноосвітньому навчальному закладі.</p> <p>ФК 1. Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки, здатність до їх застосування на практиці.</p> <p>ФК 2. Здатність вільно оперувати фаховими поняттями і термінами для виконання професійних завдань.</p> <p>ФК 6. Здатність працювати із навчально-методичною та науково-географічною літературою, систематично підвищувати професійно-педагогічну кваліфікацію.</p> <p>ФК 8. Здатність використовувати сучасні методологічні засади предметної спеціалізації, теорії та історії географічної науки для орієнтування у сучасних напрямках галузевих наукових досліджень, використання їх елементів в освітньо-професійній діяльності.</p>

Програмні результати навчання

ПРН 1. Здатність застосовувати базові знання із фундаментальних природничо-математичних (вищої математики, фізики, хімії, геології) та суспільно-гуманітарних (філософії, історії, культурології) для глибокого розуміння сутності процесів та явищ у природних оболонках Землі, життєдіяльності людського суспільства.

ПРН 2. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних концепцій і теоретичних положень географічної науки, її структурних компонентів, розуміння особливостей та закономірностей просторової організації ландшафтної оболонки Землі.

ПРН 5. Уміння виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички роботи із сучасним науковим обладнанням та вимірними приладами за професійною тематикою.

ПРН 6. Здатність застосовувати знання для розв'язування якісних та кількісних задач у галузі географії.

ПРН 12. Здатність чітко і логічно відтворювати базові знання з географії, компетентно розкривати сутність та цінність результатів нових наукових досліджень, нових тенденцій розвитку людської цивілізації.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Українські Карпати – частина Карпатської гірської країни.	Знати розміщення та просторові параметри Карпатської гірської країни та її складових частин. Загальні риси природи основних фізико-географічних провінцій та підпровінцій Карпат. Українські Карпати як частина Східних Карпат.	Тест, презентації, питання семінарського заняття.
2.	Геологічна будова та історія розвитку	Розглянути загальні риси геологічної будови. Етапи геологічної історії та розвитку рельєфу Карпат. Тектонічні структури Українських Карпат. Особливості гірських порід, якими сформована земна кора в основі складчастої споруд та крайових прогинів.	Тест, питання семінарського заняття.
3.	Сучасний рельєф Українських Карпат.	Розглянути геоморфологічні процеси та сучасне геоморфологічне районування. Особливості рельєфу Передкарпатської передгірної височини, Зовнішнішньфлішових (Скибових) Карпат, Вододільно-Верховинських, Полонинсько-Чорногірських Карпат, Мармароського кристалічного масиву, Вулканічно-Верхньотисенських Карпат (Закарпатського низькогір'я), Закарпатської рівнини.	Тест, питання семінарського заняття.
4.	Клімат	Проаналізувати радіаційний режим, особливості атмосферної циркуляції. Характеристика основних метеорологічних елементів. Просторові відмінності клімату.	Тест, питання семінарського заняття.
5.	Поверхневі і підземні води.	Уявлення про загальні особливості річок Українських Карпат. Річки басейну Сяну і Дністра. Річки басейну Пруту і Сірету. Річки басейну Тиси. Озера та болота, підземні води.	Тест, питання семінарського заняття.

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0			0
Семінарські з-тя	0	1	0	1	0	1	0	1	0	10	0	10	10	10	15			100
Самостійна р-та																10		
Всього за тиж-нь	0	1	0	1	0	1	0	1	0	10	0	10	1	10	10	10		100

Поточний контроль

Методи поточного контролю:

- Усний контроль (в ході бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін.);
- Тестовий контроль;
- Презентації

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Тексти лекцій Питання до тем Тести із тем	https://d-learn.pro/developer/course/view/112
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Волощук М.Д., Гілецький Й.Р. Водно-ерозійні процеси у природних комплексах Українських Карпат : монографія / М.Д. Волощук, Й.Р. Гілецький. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2022. 124 с. 2. Географічна енциклопедія України: В 3-х т. К.: Укр. енциклопедія ім. М.П. Бажана, 1989. Т.1 416 с. С.112–120. 3. Гілецький Й.Р. Географія Українських Карпат: Лекції з курсу «Фізична географія України»: посібник для студентів географічних та туристських спеціальностей. Івано-Франківськ, 2005. 72 с. 4. Гілецький Й.Р. Межі природно-географічних областей та підобластей Українських Карпат. Історія української географії. Всеукраїнський науково-теоретичний часопис. / Й.Р.Гілецький Тернопіль, 2013. Випуск 28. С. 44–49. 5. Гілецький Й.Р., Тимофійчук Н.М. Фізико-географічне районування Українських Карпат для цілей пізнавального туризму. / Й. Р. Гілецький, Н.М. Тимофійчук. //Географія та туризм: Науковий збірник, Випуск 53. Київ, 2019. С. 103–109. 6. Йосип Гілецький. Площа Карпатської фізико-географічної країни та Українських Карпат //Геотуризм: практика і досвід. <i>Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (20-22 жовтня 2022, Львів)</i>. – Львів: Каменяр, 2022. — С.103-105. 7. Гілецький Й.Р. Популярно про Українські Карпати та основні пішохідні маршрути. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2007. 8. Гілецький Й.Р. Природно-географічне районування Українських Карпат як основа оптимізації природокористування у регіоні. //Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. Вип. 464: Географія/ / Й.Р.Гілецький – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. С. 29–31. 9. Гілецький Й.Р. Фізична географія Українських Карпат: тематичний збірник тестів. Івано-Франківськ. 2021. 50 с. 	

10. Державна геологічна карта України (Масштаб 1:200 000) ДНВП "Геоінформ України" [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://geoinf.kiev.ua/derzhgeol карта200-pz-list-m35-25/#page/46>.
11. Кравчук Я.С. Геоморфологія Скибових Карпат. Львів, Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. 231 с.
12. Кравчук Я. С. Геоморфологія Полонинсько-Чорногірських Карпат: Монографія. / Я.С. Кравчук Львів, Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 188 с.
13. Кравчук Ярослав. Рельєф Українських Карпат : Монографія. Львів.: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 576 с.
14. Природа Українських Карпат /За ред. К.І. Геренчука. Львів: Видав-во Львівського ун-ту, 1968. 266 с.
15. Рудько Г. Інженерно-геоморфологічний аналіз Карпатського регіону України. / Г.І.Рудько, Я.С. Кравчук. Львів, 2002. 172 с.
16. Рельєф України. Навчальний посібник/ [Б.О. Вахрушев, І.П.Ковальчук, О.О.Комлев, Я.С.Кравчук, Е.Т.Палієнко, Г.І.Рудько, В.В.Стецюк]; За загальною редакцією В.В.Стецюка. Київ: Видавничий дім «Слово», 2010. 688 с.
17. Сливка Р.О. Геоморфологія Вододільно-Верховинських Карпат. Львів, 2001. 152 с.
18. Українські Карпати. Комплексний атлас автотуриста / автор-упорядник В.Грицеляк Львів: НВФ «Карті і Атласи», 2016. 120 с.
19. Divisions of the Carpathians. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Divisions_of_the_Carpathians.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра географії та природознавства, вул. Галицька, 201, м. Івано-Франківськ, 76008, кабінет 205, +380964512097, сайт: https://kgip.pnu.edu.ua , електронна адреса kgp@pnu.edu.ua
Викладач	Доц. Гілецький Й.Р.
Контактна інформація викладача	Електронна адреса: yosyp.hiletskyi@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що
--------------------------	---

	<p>використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагиату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/nakaz-№627_27.09.2018.pdf.</p> <p>У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагиат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p> <p>В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/kodeks_fr12.pdf</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYADOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskooho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliia-Stefanyka.pdf</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>До дати проведення останнього практичного заняття пройти тестування з усіх пропущених контролів і виконати індивідуальне завдання</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	
Додаткові бали	
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: Prometheus</p>

Викладач _____ Й.Р.Гілецький